

**Consiliorvm Sive Responsorvm Avgvstini Beroii Bononien.
I. C. Praestantissimi Volumen ...**

Cum Summariis, & Indice rerum, ac verborum locupletissimo

Vltimarvm Volvntatvm, Svccessionvm, & Legitimationum materias
distinctè continens

Bero, Agostino

Venetiis, 1577

Consilivm XXXVII.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-96520](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-96520)

6
7
8
9
10
11
12
13
14
15
16
17
18
19
20
21
22
23
24
25
26
27
28
29
30
31
32
33
34
35
36
37
38
39
40
41
42
43
44
45
46
47
48
49
50
51
52
53
54
55
56
57
58
59
60
61
62
63
64
65
66
67
68
69
70
71
72
73
74
75
76
77
78
79
80
81
82
83
84
85
86
87
88
89
90
91
92
93
94
95
96
97
98
99
100
101
102
103
104
105
106
107
108
109
110
111
112
113
114
115
116
117
118
119
120
121
122
123
124
125
126
127
128
129
130
131
132
133
134
135
136
137
138
139
140
141
142
143
144
145
146
147
148
149
150
151
152
153
154
155
156
157
158
159
160
161
162
163
164
165
166
167
168
169
170
171
172
173
174
175
176
177
178
179
180
181
182
183
184
185
186
187
188
189
190
191
192
193
194
195
196
197
198
199
200
201
202
203
204
205
206
207
208
209
210
211
212
213
214
215
216
217
218
219
220
221
222
223
224
225
226
227
228
229
230
231
232
233
234
235
236
237
238
239
240
241
242
243
244
245
246
247
248
249
250
251
252
253
254
255
256
257
258
259
260
261
262
263
264
265
266
267
268
269
270
271
272
273
274
275
276
277
278
279
280
281
282
283
284
285
286
287
288
289
290
291
292
293
294
295
296
297
298
299
300
301
302
303
304
305
306
307
308
309
310
311
312
313
314
315
316
317
318
319
320
321
322
323
324
325
326
327
328
329
330
331
332
333
334
335
336
337
338
339
340
341
342
343
344
345
346
347
348
349
350
351
352
353
354
355
356
357
358
359
360
361
362
363
364
365
366
367
368
369
370
371
372
373
374
375
376
377
378
379
380
381
382
383
384
385
386
387
388
389
390
391
392
393
394
395
396
397
398
399
400
401
402
403
404
405
406
407
408
409
410
411
412
413
414
415
416
417
418
419
420
421
422
423
424
425
426
427
428
429
430
431
432
433
434
435
436
437
438
439
440
441
442
443
444
445
446
447
448
449
450
451
452
453
454
455
456
457
458
459
460
461
462
463
464
465
466
467
468
469
470
471
472
473
474
475
476
477
478
479
480
481
482
483
484
485
486
487
488
489
490
491
492
493
494
495
496
497
498
499
500
501
502
503
504
505
506
507
508
509
510
511
512
513
514
515
516
517
518
519
520
521
522
523
524
525
526
527
528
529
530
531
532
533
534
535
536
537
538
539
540
541
542
543
544
545
546
547
548
549
550
551
552
553
554
555
556
557
558
559
560
561
562
563
564
565
566
567
568
569
570
571
572
573
574
575
576
577
578
579
580
581
582
583
584
585
586
587
588
589
590
591
592
593
594
595
596
597
598
599
600
601
602
603
604
605
606
607
608
609
610
611
612
613
614
615
616
617
618
619
620
621
622
623
624
625
626
627
628
629
630
631
632
633
634
635
636
637
638
639
640
641
642
643
644
645
646
647
648
649
650
651
652
653
654
655
656
657
658
659
660
661
662
663
664
665
666
667
668
669
670
671
672
673
674
675
676
677
678
679
680
681
682
683
684
685
686
687
688
689
690
691
692
693
694
695
696
697
698
699
700
701
702
703
704
705
706
707
708
709
710
711
712
713
714
715
716
717
718
719
720
721
722
723
724
725
726
727
728
729
730
731
732
733
734
735
736
737
738
739
740
741
742
743
744
745
746
747
748
749
750
751
752
753
754
755
756
757
758
759
760
761
762
763
764
765
766
767
768
769
770
771
772
773
774
775
776
777
778
779
780
781
782
783
784
785
786
787
788
789
790
791
792
793
794
795
796
797
798
799
800
801
802
803
804
805
806
807
808
809
810
811
812
813
814
815
816
817
818
819
820
821
822
823
824
825
826
827
828
829
830
831
832
833
834
835
836
837
838
839
840
841
842
843
844
845
846
847
848
849
850
851
852
853
854
855
856
857
858
859
860
861
862
863
864
865
866
867
868
869
870
871
872
873
874
875
876
877
878
879
880
881
882
883
884
885
886
887
888
889
890
891
892
893
894
895
896
897
898
899
900
901
902
903
904
905
906
907
908
909
910
911
912
913
914
915
916
917
918
919
920
921
922
923
924
925
926
927
928
929
930
931
932
933
934
935
936
937
938
939
940
941
942
943
944
945
946
947
948
949
950
951
952
953
954
955
956
957
958
959
960
961
962
963
964
965
966
967
968
969
970
971
972
973
974
975
976
977
978
979
980
981
982
983
984
985
986
987
988
989
990
991
992
993
994
995
996
997
998
999
1000

delib. cum similibus: Responderetur primo qd videndū
est, an extet aliqua melioramēta, & qd dicit meliora-
menta extare, probare debet, vt habetur in c. j. de res-
titut. in integr. & in l. colonus ff. locati. Et posito ea
extare, dico, quod ex dictis melioramentis prius de-
trahi debet legitima debita iure natura, in qua nō po-
tuit filius et quoad fructus, & illius vsum fructū, & quo
ad alimenta grauari, athen. nouissima, & l. scimus. §.
repletonē C. de inofficio. testamē. & Ale. in d. consil.
in fin. Secundo responderetur, qd ex quo dictus Com.
Camillus adhuc est minor annis. xxv. potest aduersus
nō pfectionem inuentarij restitui vt in athen. de hæ-
red. & falc. in §. pupillis. ¶ Quoad illud autē, an tū-
trici dote reperenti ad ipso filio pubere, cuius tu-
telam gesserat, possit opponi exceptio nō reddite ra-
tionis administrationis, & dos valeat retineri, donec
ratio administrationis reddita fuerit, vtiq; id iplam
dominā Elisabeth matrem magis est de iure conclu-
dendum. & hoc propter hypothecam bonorum suo-
rum factā per dominā Elisabeth tempore, quo tu-
telam assumpsit, vt in instrumento tutelæ cōmetur,
p ea, quæ super hoc dubio cōsulendo posuit insignis
preceptor meus dominus Barthol. Sozin. in cōl. 780.
in 2. volumi. vbi satis doctē p hac parte concludit, &
illius rationes, & argumenta nō refert, cum inspicere
possint. Præterea t ex quo domina Elisabeth. asserit
se post mortē mariti derinuisse bona mariti ratione
hypothecæ quā in illis habet, & habebat, ac fructus, &
redditus ex eis bonis hypothecatis recepit, qd illa, qd
sumpti fuerunt, sequitur, quod ipsi agenti ad dotem
potuit opponi exceptio compensationis per viam
extinctionis fortis principalis pp fructus perceptos
ex rebus pro dote hypothecatis post fructū compen-
sationem, per tex. cum gl. in l. diuortio. §. ob donatio-
nes, ibiq; Bar. Alex. & alii ff. solut. matrim. l. titia. ff. de
solutio. & in terminis habetur per Ioan. de Imol. in l.
si cum dote. §. penul. ff. solu. matrimonio. & Bal. no-
uel. in tracta. de dote in §. parte circa principiū ibi pos-
set limitari. Rursus heredes mariti possunt opponere
compensationem mulieri agenti ad dotem, quā pōt
maritus opponere. l. rei iudicatę. §. ff. solu. matrimo.
sed propter fructus ab vxore perceptos ex rebus viri
pro dote hypothecatis post consumationē fructū ma-
ritum potuit compensationē opponere, vt supra pxi-
mē. ergo & illius heredes ¶ An tūc dicta domina
Elisabeth dicatur liberata à redditione rationis admi-
nistrationis, vt ipsa non teneat rationē reddere, nec
reliqua restituere, statē legato liberationis à pfectione
inuentarij, & à redditione rationis, & in casu quo
tenetur rationē reddere, & reliqua restituere, qd ex
nunc put ex tūc ipse testator legauit omne id, in quo
appareret ipsam teneri, put in dicto testamēto pñe-
tur, Cōcludendum est legatum prædictum liberatio-
nis nihil ipsi do. Elisabeth prodesse, nam quamuis
Alexand. in consil. 54. in 2. volum. velit, quod quando
ultra remissionē redditionis rationum maritus legat
vxori tutrici omne id in quo pñtaret de iure ipsam te-
neri ratione administrationis, tunc vt legatū huiusmo-
di aliquid operetur, debet intelligi, vt dicat remissus
dolos, seu remissum omne id, in quo tutrix reperiret
debitrix per ea, quæ voluit. Dyn. post Rayn. in l. si quis
rationes in ff. de libera. lega. & Cyn. in quodam luo
consilio. Tamen contrarium in puncto iuris est ve-
rius, vt colligitur ex ijs, quæ voluit Salic. in l. cum ve-
ritatem. C. de fideicommiss. & clarius, ac melius ad hæ-
rendo opinionē Salicet, hoc voluit la. in l. actione in
fin. C. de transac. qui mouetur pulchris, & veris ra-
tionibus, & dicit Alexandrum. qui ex mēte Dyni cō-
trarium consuluir, malē consuluissē, & veriorē esse
hanc opinionem, qd nō pñt virtute huiusmodi legati
L 2 liberatio

liberationis dici remissus dolus futurus, & quin ipse tutor teneatur rationē reddere de ijs, q̄ postea admini-
stravit, & reliqua restituere ad no. p. Ale. in cōf. 45. vol.
j. Argumēta aut, & rationes Salic. lafo. & aliorū nō re-
fero, quoniā videri possunt. ¶ Nō obstat id, qd̄ volue-
rūt Dyn. & Rayn. in d. l. si q̄s rationes in fi. & Alex. in d.
25. 54. ga. vt dicit las. in d. l. actione, illorum opinio est
falsa, & contrarium est de iure verius, magisq; cōmune.
Secundo dico, quod huiusmodi legatū liberationis, vt
supra, factum prodest tutori quoad hoc, vt is non te-
neatur ad reddendā illam scrupulosam rationē admi-
nistratiōis, ad quā fuisset obligatus. si tale legatum fa-
ctum nō fuisset: sed quod nō teneatur ad reddendā rea-
lem, & veram rationem eorum, quā post tutelam sus-
cepam gessit, & administravit, & ad relinquorū re-
stitutionem legatum illud tutori nō prodest; vt habet
per Salic. in d. l. cum necessitate, & ibi Bal. Et ideo
Alex. in d. cōf. 45. dicit quod propter huiusmodi lega-
tum tutor erit releuatus à restitutione rationum, & à
restitutione relinquorū eorum, quā malē admini-
stravit ex culpa, & negligentia sua nō autem eorum,
quā malē ex dolo suo administravit: & vbi cūq; cō-
staret, q̄ ex mala administratiōe tutoris pupillus fuisset
enormiter, & enormissimē latus, hoc est in ma-
gna, & maxima quantitate pecuniā, putat in casu
nostro, sic dicit de dolo ipsius tutoris p̄tare, vt in ter-
minis habetur p. Alex. in cōf. 102. volum. 2. ad no. per
canōistas post Ioan. de Imol. in c. quinta uallis de iure
iuran. & p. legislas maxime moder. in authent. sacra-
menta p̄uberū. c. si aduer. vendit. Preterea dictū Dyni,
& Rayn. debet intelligi, vt dictum legatum operetur
quoad praterita, nō autem quoad futura, alioquin se-
queretur, quod dolus de futuro sic remitti posset,
quod est falsum, vt per Bartol. in laurolio. §. causus, &
in l. lucius. ff. de libera. lega. & glof. & Bar. in l. quidam
decedens. ff. de admin. tuto. Et p̄tra Dy. & Rayn. & sic
p̄tra. Alex. in d. cōf. 54. in indiuiduo consuluit Ioan.
de Anan. in cōf. 30. vltis, & intellectis, & facit consi-
lium Angeli. 144. incip. reuocatur in dubiū: Et q̄a hac
pars est aequior, & tutor, ideo sequenda. Hæc breuit-
ter pro quali informatione sint dicta. Laus Deo.

S V M M A R I U M.

- 1 Mulieres ad secundas nuptias infra tempora luctus transcentes
quas penas patiantur.
- 2 Mulier, cui maritus aliquis de bonis suis in testamento reliquit,
infra tempora luctus binubium contrahens penitus omni eorū
bonorum commodo priuatur, quod filijs primi viri acquiritur.
- 3 Sed post tempora luctus nubens usufructum solum ex illis con-
sequitur.
- 4 Mater contractis secūdis, vel vltioribus nuptijs, cui filius, vel
filia primi matrimonij, cōdito testamento, nullis extantibus fi-
lijs, seu fratribus consanguineis certum quid etiā iure institutio-
nis reliquit patruo, vel alio extraneo vniuersaliter herede in-
stituto, vltra sibi relictum nihil aliud etiam ratione legitimæ
& illius supplementi petere, & consequi potest.
Et quando, nume. 5.
- 6 Filij primi matrimonij an ab intestato, an verò condito testa-
mento decesserint quoad successionem matris, quæ secundo nu-
ptijs, referat.
- 7 Filia à successione paterna, & materna propter masculos exclu-
sa habetur pro extranea, nec ei legitima, aut eius supplementū
debetur.
- 8 Idem in matre propter agnatos masculos exclusa.

E P I T O M E.

MULIER ob transitum ad secundas nuptias infra
tempora luctus priuatur omni commodo bonorum
sibi à marito in testamento relictorum, illudq; filijs

primi matrimonij acquiritur.

Mater, quæ secundo nup̄it, si filius, vel filia
matrimonij condito testamento, nullis extantibus fi-
lijs, seu fratribus consanguineis, patrū bideam trans-
ter instituerit, & matri solū certum qd̄ etiam
stitutionis relinquere, nō potest et ratione legiti-
mæ vel eius supplementi aliqd̄ vltra relictū petere, &
qui, & multo magis, si d̄ statuta mater à filiis
filiorum, seu filiarū p̄ agnatos masculos excludit.

CONSILIVM XXXVIII.

LA RISSIMVS do. tutori lo-
simo p̄silio voluit in effectu ducere
doming Ludouice vxorū lūm
berī illi quo ad usufructū rati quæ
ad p̄prietatē esse acquisita Elisabeth filia
& Ludouice coniugum, ob secundas, & vltimas
p̄rias ab ipsa Ludouica p̄ctas. l. f. m. g. c. d. m.
& §. si verò expectet in authent. de nupt. Secundo
morte Elisabeth. sine filijs, & fratribus ex ma-
trimonio, voluit item do. Cōsultor, q̄ domi-
nica mater ex ostēdit aliās à lūlo patrē
relictis debeat habere legitimā debitā n̄ imp̄
ad usufructū rati, nā cū Elisabeth in lūo
tri iure institutionis solū odo reliquerit, p̄prietatē
extraneo h̄rē de vniuersaliter insti. iure optima-
ter potuit agere ad supplementum suæ legiti-
bitæ in bonis filiæ, quæ fuerunt ostēdit filie, vlti-
pra, relictæ: cum enim per transitum ad secundas
ra domina Ludouica priuata fuerit p̄prietatē
norū viri, ea potuit ex bonis filiæ ad illi ex bonis
mariti puentis legitimam in usufructu deducere, vt
tē disputat Ioan. de Garmon. in repetit. h̄rē
C. de secund. nupt. & plenē à do. Cōsultore domi-
stratū fuit: Cuius dictis addi posset, q̄ si tunc con-
ni theoria canoistarum, & legistarum, q̄ iurā
ad secundas nuptias infra tempora luctus trans-
res, ob dictum illud apostoli: mortuo viro, nū-
bat in domino, non patiantur penas, quæ
festinantium secūdas nuptias contrahere malis
fuerūt, sed solum illas, quas lex in fauorē
filiarum prioris matrimonij introduxit, cano-
nis apostoli, & canonis eius dictū approbans
solū excusare mulieres nimis ad secundas nuptias
stinātes ab in famia iuris, & sic illas releuare
alijs in earū odiū solum ob nimiam festinantiam
introducitis, nō autē priuare filios primi mat-
rimonij sibi à lege quomodocūq; reueruatis
cundas nuptias in bonis paternis ad matrem p̄prietatē
in c. pen. & sibi q; Inno. Host. Ioan. And. Alex. Alij
ceteri de secund. nupt. & crebro q̄ iuristas in l. Ca-
tit. gl. & Bar. in l. liberorū. ff. de his, q̄ no. int. p̄
cui maritus aliqd̄ de bonis suis in testō reliquit
fra tēpora luctus binubium cōtraheant, quod
commodo illorum bonorū priuatur, quod
tur de cendentibus, & sic filijs primi viri, vt in
j. & p̄pterea hæc pena totalis priuationis illorū
rum non debet dici sublata, cum dicatur de
liorū primi viri, seu matrimonij introduxit
posset in casu occurrenti attēari, q̄ do. Ludouice
rit p̄pter transitū infra annum luctus ad secundas
ptias toliter priuata relictō ducendorū sibi à lūlo
rito factō, & illa ducēta Elisabeth filia p̄prietatē
quisita dicant, adeo vt in illis ducētis nec vltimis
reueruatis do. Ludouice dici possit, si sicut dicit
si post annū luctus nuptias cum secūdo contraxerit
vt in d. l. f. m. g. c. d. m. & in d. §. si verò expectet
¶ Secundo sublineri potest q̄ si contractis
dis, vel vltioribus nuptijs filius, seu filia primi